

IVANKA DEVÁTÁ

MEZI NEBEM

A PEKLEM

MOTTO

MOTTO

IVANKA DEVÁTÁ

MEZI NEBEM
A PEKLEM

Praha 2010

© Ivanka Devátá, 2010
Cover illustrations © Iva Hüttnerová, 2010

Veškerá práva vyhrazena

ISBN 978-80-7246-523-1

PODĚKOVÁNÍ

Jelikož jsem touto knížkou dosáhla celkového počtu dvanácti, což je pěkný zaokrouhlený tucet, mám za to, že je načase poděkovat těm, kteří se na jeho existenci podílejí.

V prvé řadě děkuji svému synovi Marku Hlavicovi, jenž mě před čtvrtstoletím k psaní přiměl. Něžným nátlakem mi tak zajistil plodné a radostné stáří, což je největší dar ze všech, které mi kdy dal, ač je to dárce štědrý.

Hned poté děkuji své nakladatelce paní Romaně Přidalové, která mi věnovala důvěru a vydala s mnoha dotisky všechny tyto knížky včetně té první, která nejprve vyšla v tehdejším nakladatelství Mona díky šéfredaktořce Vlasty paní Marii Formáčkové a odpovědné redaktořce Mony paní Rajce Tognerové.

Dále děkuji všem svým lektorkám, které měly trpělivost s mou tvrdohlavostí, s níž jsem trvala na použitých slovních obratech. Jmenuji alespoň paní Krejčovou, která se mnou spolupracovala na několika posledních vydáních.

Zvláštní dík patří paní Ivě Hüttnerové, která knížkám přidala na hodnotě krásnými ilustracemi na obálce, ale i předchozím ilustrátorkám, které se uvolily spolupracovat s autorkou tehdy začínající.

Děkuji také všem zaměstnankyním nakladatelství MOTTO, které jsou dnes více mými přítelkyněmi než čím jiným.

A nakonec děkuji Pánubohu a svým rodičům, kteří mě obdařili geny potřebnými k této činnosti, jež mi skýtá tolik štěstí zejména prostřednictvím čtenářů, jejichž lichotivé uznání je pro mne pobídkou k další práci. Velké díky všem!

Ivanka Devátá

PŘEDMLUVA

Prosím laskavé čtenářky, případně čtenáře, aby si před název každé kapitoly dosadili slovo *Žena*, jelikož následující stránky jsou hlavně o ženách. O jejich radostech a strastech, přednostech a vadách. Pokud na ně zabloudí nějaký muž, je to proto, že polovinu populace se zarostlou hrudí prostě nelze přehlédnout. A rovněž proto, že právě muži jsou hlavním zdrojem ženského potěšení i trápení. Mají moc zavést nás do sedmého nebe nebo do pekla.

Čtěte a posuďte, čeho je víc.

I. D.

1. NEJKRÁSNĚJŠÍ CHVÍLE

Všeobecně se má za to, že nejkrásnější chvíle prožívá žena ve svůj svatební den. Maryša Lízlová pochopitelně ne. Ta už je má s Franckem za sebou a v hlubinách jejího ledového srdce pod krojem doutná předtucha, že vnucené manželské jho jí bude břemenem tak velkým, že jí zoufalství napoví řešení s pečeti hříchu nejtěžšího. Kafe od žida ochucené utrejchem. Avšak jakkoli bychom takových obětovaných oveček našli v dějinách mnoho, nebudeme se jimi zabývat, jelikož by v nás vzbudily myšlenky skličující, což není žádoucí.

Vycházejme tedy i nadále z předpokladu, že za normálních okolností je svatební den řadou opojných okamžiků, na které můžeme s potěšením vzpomínat až do sklonku svých životů.

Některé z nás arci poněkud předbíhají čas a za nejkrásnější chvíli považují tu, kdy byly požádány o ruku. Takový prstýnek na dně sklenice sektu či zavěšený na stonku růže je s to vyvolat silnější emoce než Mendelssonův pochod.

Tady musím poznamenat, že se v tomto bodě cítím o hodně ošizena. Vdala jsem se celkem třikrát, ale za živého boha si nemohu vzpomenout na nějakého muže klečícího přede mnou s úzkostným otazníkem v očích. Váleli se přede mnou často, to ano, jeden mi dokonce vkleče nabídl tři meruňky, ale jediný zásnubní prsten, který vlastním, je dar mojí maminky. (Ne že by si mě chtěla vzít; dala mi ten svůj od tatínka.)

Takže mám takový nepřilíš povznášejší pocit, že jsem si ten čepec vždycky nasadila sama a moji partneři, převálcování mou rozhodností, mi v tom nedokázali zabránit. Ještě zvláštnější je, že ani na tento neobvyklý postup mi paměť nenabízí sebemenší útržek rodinného videa. A přece, jak by bylo krásné hýčkat vzpomínku na vyděšeného mistra Vinkláře, kterak se krčí přede mnou, oblečenou v černé kůži a švihající důtkami za pokřiku: „Buď mě okamžitě *poprosíš* o ruku, nebo...!!!“ Lituji, nic. Tak to nějak vždycky vyplynulo ze situace, a důrazně podotýkám, že ta situace nebyla z těch, kdy je svatba nevyhnutelná, nechce-li muž nést cejch nezodpovědného otce.

Teď to vidím, že jsem se měla stavět žádoucí, leč nedostupná, milující, leč nerozhodná, jenže pozdě bycha honit. Už to nezměním. Prosím vás, jaképak dnes váhání, když je vám čtyřiasedměsát a zítra můžete škytnout a do týdne být pod drnem?

Ale vraťme se k mladým nevěstám. Bohužel i ten nejkrásnější svatební den, kdy se dva lidé berou z lásky, může mít drobné kazy. Šaty, tolikrát vyzkoušené, najednou nepadnou. Dodávka chlebíčků se zpozdila a hladoví hosté okusují muškáty. Teta Věra nepřijela. Matka ženicha má hezčí kostým než matka nevěsty. Družička s sebou vzala psa, neboť ho nemá komu svěřit, a ten sežere polovinu konečně dodaného pohoštění. Otec nevěsty se ze žalu nad ztrátou jediné dcery předčasně ovíní a na cestě k oltáři si odře nos o červený koberec.

Avšak to jsou prkotiny. Zamilovaný pár si hledí okem v oko, nemaje dosud potuchy o hypotékách, půjčkách a dětech s bídným vysvědčením. Je to jeho den D, plný radosti a nadějí. Dokonce i já, ostřílená harcovnice rozvodových stání, mám na své svatby krásné vzpomínky.

Nemůžeme ale opominout nejméně dvě skupiny žen, pro které je štěstí svatebního dne umocněno až k závratí. Do té první patří neprovdatelné nešťastnice, jimž se nepodařilo najít svolného partnera až do věku, kdy se vzdaly všech nadějí. Pravda, tyto ženy patří spíš do minulosti, do společenských poměrů, kdy označení stará panna bylo hanlivé, posměšné, v lepším případě hodné soucitu. Žena, již nestál po boku muž, žena, která nepovila dítě, byla vnímána jako méněcenná. Většinou žila dosti nuzně, vy-

pomáhala si finančně šitím nebo výukou hry na klavír, případně zasvěcováním dívek do jemných mravů, ač byla živoucím příkladem, že příliš jemné mravy jsou ženské nanic. Kdyby si v mládí zašla párkrát k muzice, zašpásovala si s řeznickým tovaryšem, nehledíc na nějaké to štípnutí do bradičky i jinam, mohla být dávno paničkou.

Ale nestalo se. I žije trpký život osamělé, plaché, nedotčené panny. A teď si představte, že se zčistajasna objeví muž (povětšinou vdovec), který v ní rozpozná hodnoty, jichž si cení. A od oceňování duševních hodnot přejde k ocenění krásných očí, pilných, ušlechtilé utvářených rukou až k takřka dívčímu úsměvu a podržte se – von si ji veme.

No, to musí být přece něco nádherného, to štěstí spadlé z nebe, poprvé slyšené lichočky, prvá pohlazení, stále smělejší, a nakonec hlahol svatebních zvonů, po němž se odhrne závoj velkého tajemství. A je-li Bůh v dobrém rozmaru, požehná dvojici ještě pozdním květem života. Já se divím, že takovou paní neranila mrtvice už při kupování myrty.

Dnes už pojem stará panna prakticky vymizel, zejména proto, že nejsou žádné mladé panny. Pokud byste nějakou mermomocí chtěli spatřit, doporučuji pískoviště.

V současné době nebudí žena žijící sama žád-

nou pozornost. Možná otálela s poutem příliš závazným, až se jí bezbřehá nezávislost tak zalíbila, že se jí odmítá vzdát. Možná se spálila a nechce znova riskovat. Je to její věc. A kdyby svůj názor na manželství nakrásně změnila, může se vdát i v domově důchodců.

Přikročme tudíž ke druhé skupině žen, u níž lze předpokládat nejkrásnější chvíli špičkové kvality. Patří do ní krásné, ctižádostivé... No, někdy méně krásné, ale o to ctižádostivější příslušnice něžného pohlaví, které ovládají způsob, jak nasměrovat svoje city výhradně na ta místa, kde je zemský povrch hustě zalidněn miliardáři. (Před lety bych napsala milionáři. Jenže před lety byla za dvě stě tisíc vila jako dort, zatímco dnes je za dva a půl milionu garsonka.)

Snění těchto dam je pro mě ještě méně pochopitelné než chůze po řeřavém uhlí či sušení mokrých ledových prostěradel na holém těle. Patřím totiž mezi hlupačky, jimž srdce kraluje nesmlouvavě, nehledíc na varování rozumu. Jen díky laskavému Osudu jsem nepropadla vášnivému citu ke zločinci, jenž se skrývá ve hvozdě, oděn jen chatrnými trenýrkami. A co se týče vyhledávání majetných ctitelů, jsem na tom hůře než vepř, který umí vyčenichat lanýže pod zemí.

Ale nevádí mi to. Protože když občas zahlédnu fotografii nějakého toho pána, co je „za vodou“, nezdá se mi, že by si Stvořitel dal při jeho

výrobě příliš záležet. A myslím na to, jak po všech těch megasvatbách přijde chvíle, kdy pohádkový boháč odloží perfektně střižený oblek a s ním i všechny kreditky, a co potom zbude. Radši nemyslet. Podle mne nejlíp dopadla Julia Roberts v *Pretty Woman*, poněvadž Richard Gere, jo, to je jiná káva. Abych toho našla, naučila bych se rejt nosem i v asfaltu.

Navzdory všemu se na tento způsob cílevědomé ženy musí ve svůj svatební den cítit v sedmém nebo násobeném zadostiučiněním, hrdostí, ba pýchou, neboť se jim právě otevřela široká brána do společnosti Vyvolených, kde se nikdy nebude hovořit o výprodeji dětského oblečení a zlevněných kuřecích křidélkách, nýbrž výhradně o jachtách a skvělých nákupech blbůstek se značkou Dior, Hermès a Vuitton. No, já jim to přeju. Hlavně aby byly šťastné. Což je daleko větší umění než najít pracháče.

Druhou nejkrásnější chvílí je pro ženu narození prvního potomka. Ale nebojte se, vy druhorození a třetirození, i váš příchod na svět je velké štěstí. Jenže stát se matkou *poprvé* je něco neopakovatelného. Vlastně taková maturita z ženství, na kterou nejsme sdostatek připraveny. Stokrát nás mohou poučovat o poslíčkách a skutečných porodních bolestech, o intervalech a správném dýchání, ale když TO přijde... A jak jsme pak hrdé, když ten náročný proces zvládneme. Když

má bejby všechny prstíčky i orgány a nos po tátkovi.

Za sebe však musím říct, že více než nějaké závrtné štěstí jsem pocítovala zjihlý úžas, pokoru a vděčnost. Bylo mi umožněno prožít zázrak a být jeho součástí. Stvořila jsem (no dobrá, za jisté pomoci otce) nový život, človíčka, který poroste, naučí se číst, psát, pracovat, milovat... Tehdy mi ani na mysl nepřišlo, že by se taky mohl naučit kouřit, pít pivo a podvádět ženské. No, a doufám, že teď sedíte, protože můj prvorozený nic z toho opravdu nedělá.

Přestože jsem cítila k malému tvorečku ne-skonalou něhu a lásku, znepokojovalo mne, že maminka na vedlejším lůžku neustále brebentí: „Ty mámino srdíčko, broučánku můj, zlatíčko moje.“ Já neměla potřebu demonstrovat mateřskou lásku tímto způsobem. Ta moje byla tichá, protože pro její velikost mi žádná slova nebyla dost dobrá.

Nuže, začali jsme optimisticky tím nejhezčím v životě ženy, ale záhy si budeme muset přiznat, že v něm jsou i chvíle všední a nudné, palčivé a trudné, jelikož takový je už život.

Obraťte list.

2. V KUCHYNI

Vidíte? Jen jsme odložily svatební závoj a vybalily kufry po líbáncích, už jsme v kuchyni. Co naplat. Staré heslo „Krmte tu bestii“ stále platí a vykořenit některé tradice je zdoluhavý proces.

Kuchyně byla odjakživa považována za teritorium ženy. Za hájemství, kde je svrchovanou paní. Ne že by o to všechny stály. Zvláště některé intelektuálky si dávají záležet, aby jejich pohrdání pachtěním kolem sporáku bylo zřejmé. I podávají na stůl topinky spálené nadranc s omluvou, že se jen maličko začetly do Kalevaly. Pouze výjimečné ženy dokážou číst Cicerona a poté předložit telecí s mandlovou nádivkou. Zním jednu takovou, velmi důvěrně ji znám. Ale vrozená skromnost mi brání ji jmenovat.

Moje babička a maminka byly právě ty paní, jimž byla kuchyně državou udělenou doživotně. A bděly nad ní moudře, uvážlivě, nelitující času, námahy a umu ku spokojenosti svých poddaných. Ti se věnovali řemeslu, umění a vědám. Tím myslím dědečka, tatínka a školní dívka. Pro

babi a mami byla péče o domácnost zaměstnáním na plný úvazek. Jiné neměly.

A teď si představte, že já, herečka s nepravidelnou pracovní dobou, jsem zdědila ctižádost vést si právě tak zdatně a úspěšně jako ony. A nevyléčil mě z toho ani čas. Je to chronická nemoc. Ale prima se při ní najíte.

Zvládla jsem to jediňe díky tomu, že jsem si zavčas našla vlastní, vysoce produktivní modus operandi. Ono se totiž i u vaření musí myslet. Pak není třeba být uchvátaný a zbrklý, tu převrhnout hrneček, tu upustit nůž, třískat poklicemi a roznášet slupky z brambor po celém bytě.

Já mám celý proces přípravy oběda krásně naprogramovaný. Kolem deváté si připravím krutí maso s rozmarýnem do remosky (prozatím ponechám v lednici) a jdu se do pokoje učít nebo psát. V období morálního úpadku číst oddechovou literaturu. V půl jedenácté zapnu remosku, oloupu tré brambor a zase šupky do pokoje. Když se maso dopéká, zapálím hořák pod hrncem s brambory, během tří minut vyrobím salát a zapnu si televizi. Kolem půl jedné obědvám. A ne tak ledaco. Pstruha po mlynářsku, krutí prsa s ořechy, kuře s celerovými stonky nebo domácí šunkyfleky. Nakonec i takové brambory s tvarohem a okurkovým salátem přijdou někdy k chuti.

Když nemám zrovna „duchovní den“, tak bě-

hem dopoledne vytírám podlahy, luxuji, přerov-
návám zásuvky nebo žehlím. Na každý pád
udělám spoustu práce. Tak jaképak pachtění
okolo sporáku?

Kromě výše popsaného postupu doporučuji
myslet ještě před přípravou jídla i po něm. Proč
to říkám. Jednou jsem byla s maminkou a bra-
trem pozvána jistou známou na oslavu jejich na-
rozenin. Pozvání bylo na desátou hodinu dopo-
ledne. Dostali jsme kávu, odevzdali dárky a po
chvíli konverzace se hostitelka omluvila a odešla
se svou matkou a dvěma dcerami do kuchyně,
ponechavši nám jako rukojmí svého otce.

Seděli jsme jako pecky. Na stole byl jen ubrus.
Žádné oříšky, brambůrky, které bychom mohli
z dlouhé chvíle žmoulat v puse. A že byla dlou-
há! Křečovitý hovor jsme udržovali s nasazením
všech sil, tím spíš, že starý pán žádnými vtípem
sršícími historkami nepřispěl. V půl jedné po po-
ledni jsem zahlédla jednu z dcer, ana nese ze za-
hrádky syrovou zeleninu na polévku!!! Když
jsme se ve dvě odpoledne (po čtyřech hodinách
úporné zábavy) dočkali oběda, moje droboučká
malá maminka nad polévkou vypadala jako
anorektička vyrvaná z náruče smrti v poslední
vteřině.

Ježišmarjá! Kdybych tenhle oběd měla v režii
já, polévka a bramborový salát by byly hotovy
již předešlého dne, do desíti bych obalila řízečky

a pak se věnovala hostům, zatímco dcery by maso osmažily. Copak je to nějaký kumšt? Ráda bych věděla, v kolik hodin tahle rodina večeří na Štědrý den, když se asi ve tři odpoledne teprve chystá na ryby.

Jindy jsem sledovala jinou hospodyňku při přípravě ovocných knedlíků. Vyválela je, narovnála na tácek a jala se zdlouhavě umývat vál i ostatní zašpiněné nádobí. Pak postavila velký hrnec s vodou na sporák, zapálila si cigaretu a čekala, až voda začne vřít. Její manžel obcházel stůl a skuhral, že má hlad. Odsekla, že silou vůle vodu k varu nepřiměje. Já v skrytu myslí mínila, že kdyby místo síly vůle použila sílu fištrónu, dala by vodu vařit před mytím nádobí a už jsme mohli obědvat.

Nejhorší je, když jste za svrchu popsaných okolností hostem a vaše nabídka, že byste též přiložili ruku k dílu, je rezolutně odmítnuta. Pak vám kručí v žaludku, ale musíte trousit zdvořilostní žvásty jako: „Ale božínku, pár minut sem, pár tam, člověk v tom vedru stejně ani nemá hlad,“ a přitom šilháte po rybičkách v akváriu, které vypadají jako přijatelný předkrm. No, myslím, že po tomhle mě hned tak někdo na oběd nepozve.

A přitom věřím, že schopných hospodyněk je mnoho. Jak jinak taky? Bez nich by se naše již beztak nebezpečně rozkolísaná společnost na-

čisto zhroutila. Bohužel některé z nich konají svou práci dobře, ale nerady. Krmě koření výčitkami, že ony se mohou po práci strhat, aby se rodina najedla, ale syn sedí u počítače, manžel čte noviny a dcera lajdá bůhví kde, jen ona – bum prásk – aby dřela do úpadu. Má pravdu, chudák. Ale pokud se s rodinou nedohodne na zásadních změnách, nic s tím nenadělá. A jedlíkům pak sebechutnější pokrm s kapkou žluče v každém soustu hořkne v ústech.

A pak tu máme dvě čeledi žínek bezradných. Bezradné snaživé a bezradné neochotné. První je zastoupena hlavně nezkušenými novomanželkami, které by rády miláčka oblažily, ne-li omráčily skvělým kulinářským výtvozem, avšak nedostatek praxe jim hází klacky pod nohy. K těm jsem patřovala i já. (Přece jste si nemysleli, že jsem už ve dvou letech uměla chlupaté knedlíky?)

V oněch dávných dobách, kdy se patřilo, aby mladá dívka vstoupila do manželství jako Magdalena Dobromila Rettigová, to vrhalo nezkušené hospodyňky do propasti zoufalství. Když se jim rýže rozvařila na kaši, bábovka při vyklápění z formy roztrhla a maso bylo jako podrážka, usedaly pod příkrovem noci nad dopisní papír a v slzách psávaly mamince trpká psaníčka, že sice věděly, že sňatkem na sebe berou nové nezbytné povinnosti, ale nečekaly, že to bude TAKOVÉ! Ach maminko!!!

Matky je pak vlídně konejšily, že takový už je úděl ženy, manžela nutno uspokojit po všech stránkách, a koneckonců, jak bys chtěla, ty moje bláhová děvenko, přijít jinak k děťátku? Mladé žínky pak žasly, že potomka nelze povít bez oslizlých nudlí a připáleného másla. Než se nedorozumění vysvětlilo, novopečené kuchařinky nabyly potřebné praxe, takže časem došlo jak na miminko, tak na nadýchané náky.

Druhá čeleď bezradných neochotných na tom nebyla lépe. Mívala jsem kolegyni, jež zaujímala nepřátelský vztah k veškerým domácím povinnostem. Své poslání viděla v umění, i měla svým dětem za zlé, že se nenarodily jako býložravci. Přicházela do naší šatny na kus řeči, ale když místo debaty o dadaismu vyslechla recept na štičku na šalvěji, vzkypěla: „Já nevím, kde na to bere čas. My už žereme skoro pomeje a furt nic nestíhám.“ Smutné je, že my, pilné včelky, které s vypětím všech sil skloubily pracovní povinnosti s domácími, jsme se do jedné rozvedly a do Národního divadla nedostaly, a ona, živa na pomejích, dopadla navlas stejně.

Moderní doba se na kuchyni výrazně podepsala. Jednak to už není místo, kde by rodina trávila většinu společného času, a pak je vybavena množstvím spotřebičů, které ženám ulehčují práci. Jen těch hnětačů, fritovacích hrnců, myček nádobí a vím já čeho ještě, poněvadž nic z toho

nemám. Navíc se taková jídla ohřívají v mikrovlnkách a horká pizza nebo „čína“ objednává přímo do domu.

Ženy se věnují svému náročnému povolání, chodí na pracovní obědy, rauty, jezdí na služební cesty. Přesto je, myslím, stále mnoho těch, které se snaží zajistit rodině hodnotné domácí pokrmy. A dělají dobře. Protože mámino rizoto, tvarohový koláč, pečeně na česneku a palačinky se špenátem nic nenahradí. Však jsem patřičně pyšná, že moji synové dodnes vzpomínají na některé lahůdky a že moje vánoční cukroví jde na dračku. A proto jsem ráda, že všichni muži naší rodiny mají ženy, které vaří dobře.

Tak dobrou chuť všem! A pojďme někam, kde se nenadřeme.

3. V KOUPELNĚ

Áááá, to je ono. Tady je oáza klidu a blaha. A hlavně, děvčata, tady se můžeme i zamknout! (Tedy, ne vždycky. V našem bývalém, jinak krásném bytě šla koupelna zamykat tak špatně, že jsme to radši ani nedělali. Jenže při směně bytu jsem to zapoměla novému nájemníkovi říct a on se tam *násilím* zamkl, a pak tam zůstal bez pomoci čtyři hodiny. No jo, to víte, s násilím nikam nedojdete. On, chudák, nedošel ani do haly.)

Schválně jsem přeskočila ložnici, protože tam... no, tam se ženská někdy i schvátí. Zato v koupelně čeká relaxace ve vaně, vonné soli, koupelová pěna, ba i pouhá sprcha osvěží. V létě zchladí, v zimě zahřeje. A pak, ty lákavé kosmetické prostředky! Tělová mléka, hydratační krémy, gely na ruce, osvěžující pleťové vody, balzámy na rty, mastička na hemoro..., ale co to plácám. To tady asi zapoměl ten minulý nájemník.

Víte, mně se na té kosmetice nejvíc líbí amba-

láž. Všechny ty kelímky a tuby vypadají tak nadějně, že člověk prostě musí věřit, že s ním udělají zázraky. I když, věřte nevěřte, já po ránu nevypadám o moc hůř. Ale když se s *mírou* nalíčím, přece je to o něco lepší. Nevypadám jako mladiče, ale jako upravená dáma v letech. A o to mi jde. Aby bylo patrné, že na sebe dbám. Tak jako mají naši spoluobčané právo procházet se v udržovaném parku, byť třeba mezi stromy stoletými, tak mají právo potkávat staré lidi přijatelného zevnějšku.

Přesto jsem se o loňských Vánocích znepokojila. Dostala jsem tolik krášítek, až mi bylo hanba. Když jsem se ale synovi při cestě autem svěřila, že by se snad pro bábu mého věku slušelo, aby dostala novou ošatku na zrní pro slepice a trochu tý koudele na předení, odušil: „Zrovna jsem ti chtěl říct, jak se mi líbí tvoje upravené ruce s nalakovanými nehty.“ Nadmula jsem se tak, že se airbagy div neuvedly v činnost. Pak že mi nezáleží na chlapech. Na těch mých dvou určitě.

Ovšem i tady jsem si stanovila jisté hranice. Právě včera jsem se ubránila zakázanými chvaty nákupu omlazujícího balzámu za směšných 1 600 Kč. Slečna prodavačka na mě vyvíjela psychologický nátlak. Tvrdila, že když se před nějakým důležitým jednáním natru tímto zázrakem, budu mít zaručeně úspěch. Já ji odrazila námitkou, že když půjdu na casting, kde chci

urvat efektní roli Smrti kmotřičky, efektivní balzám mi to zhatí. No řekněte, potřebuju já vypadat na padesát? Hereček v tomto věku je jak máku. Tak jsme s tou slečnou vedly disputaci a ona vyjádřila údiv nad mou energií (patrně si myslela – „bábo houževnatá“!). V závěru jsem ji poučila, že mládí je tady – poklep na čelo – a tady – poklep na srdce. Máte-li mysl zkostnatělou a srdce okoralé, je vám vyžehlení vrásek houbeles platné.

Jó, kdybych byla zpěvačka, tak bych chápala, že pokud chci na pódiu výt: „Ty jsi mi odešel, mé noci jsou pusté“, musím vypadat k světu, jinak to bude song čerstvé vdovy. Jenže jak se znám, spíše bych chraplavým hlasem vyla: „Ty noci v baru, bez slunce záře, vryly mi vrásky do zvadlé tváře.“ A měla bych vystaráno i bez balzámu.

V koupelně můžete praktikovat i jiné procedury, třeba depilaci. To se mne ovšem netýká. Naše rodina jest málo srstnatá nejen po přeslici, ale i po meči. I muži jsou zarostlí tak akorát, aby to v nich nebudilo mindráky. Já jsem úplně holátko. Když jsem si nedávno stěžovala dermatologovi, že mě občas v parném létě trápí zarudlá pokožka v podpaždí, vyslovil domněnku, zda to není následek nějaké depilační techniky. Mlčky jsem zvedla paži. Pan doktor popatřil na tři chloupky v mé podpažní jamce a užasl: „To je všechno?“ – „Ano,“ řekla jsem a připažila.

Co pamatuji, odjakživa na mně rostlo jen kratičké zlatavé chmýří. Prostě broskvový pel. Avšak poslední dobou jsem shledala, že pel se má čím dál víc k světu. Je hustší a vyšší. Jako když je dobrá úroda pšenice. Přepadla mě obava, zda se se mnou neděje něco podobného jako s miminkem v povídce Raye Bradburyho, které tatínek krmil mateří kašičkou, aby prospívalo, a ono se pomalu měnilo ve včelu. To by mi tak chybělo! Lopotit se celé léto po lukách, aby mi pak včelař ukradl med. Přemýšlím o transplantaci žihadla.

V koupelně se rovněž věnuji svým vlasům. Vejdu do ní s vrabčím hnízdem na hlavě, ale po umytí a dalších nezbytných krocích se mohu kochat nadýchaným, fénem do žádoucího tvaru upraveným účesem. Žel v zimě to netrvá dlouho. Po jediném odpoledni v beranici můj účes vypadá jako kobliha, na které někdo dvě hodiny seděl.

Zcela překvapivě může koupelna sloužit i jako společenská místnost. Manžel jednou pozval na večeři pár svých přátel. Režiséra, s nímž právě točil film, jeho paní, výtvarníka, kolegu a kolegyni. Vyhlásili jsme český večer. Hovězí polévka s domácími nudlemi, vepřo-knedlo-zelo, slivovice a plzeňské pivo. Buchty jsem nepekla, ale něco sladkého bylo. A pak se pilo. Nakonec asi všechno, co teče, ale o tom už nemám přehled. V pokročilém čase jsme se totiž já, kolegy-

ně a režisérova paní z nepochopitelných důvodů vytratily do koupelny. Tam jsme se usadily na vaně, na okachlíkovaném výstupku, a klábosily tak živě a podnětně, že nebylo moci, která by nás vylákala ven. Marně na nás muži klepali, marně žadonili. Odbývaly jsme je, ať ještě proberou Bohemku a Baník, pak že přijdeme. Ale nepřišly jsme. Uznávám, že jsem se jako hostitelka v tomto bodě nevyznamenalala. Ale pokecala jsem si znamenitě. Za zmínku ještě stojí, že ten tehdejší byt měl pět a půl pokoje, kuchyň, halu a předsíň. Koupelna vyhrála.

Jediné, co bych nedoporučovala, je vstupovat v koupelně do konfliktu s manželem. Není to bezpečné. Někteří muži jsou nerudní, a pokud na ně začnete řvát: „Od čeho máš ty drápance na zádech? Tys nebyl na hasičském cvičení, tys byl s nějakou courou,“ může to mít tragické následky. Každý chlap radši otluče ženě hlavu o kachlíky než o zeď, protože kachlíky lehce otře, kdežto zakrvácenou zeď aby vymaloval.

A už vůbec, milé čtenářky, neřvěte na manžela z vany. Mohl by vám hodit do vany zapnutý fén nebo podržet nohy nad vodou. I když ho nákrásně usvědčí a zavřou, vám už žádné zadostiučinění nebude dopřáno. A on se v arestu klidně dokouká na seriál a propašovaným mobilem bude vrkat s courou. Takže ho radši seřvěte v kuchyni, kde máte po ruce dranzírák.

A teď, pokud jste dost vymydlené, načesané a navoněné, se můžeme odebrat do ložnice. Tudy, prosím.

4. V LOŽNICI

Teď si ovšem připadám jako něco s dávno prošlou záruční lhůtou. Třeba předválečná sušenka. Poněvadž už jenom já a moji vrstevníci pamatujeme skutečné ložnice. Ve třicátých letech minulého století bylo totiž nemyslitelné, aby novomanželé ložnici neměli. O takovém páru by se klevetilo v každém pekařství. Platilo heslo: ložnice – toť základ rodiny.

Teprve po válce (*Druhé světové válce!* Nezkoušejte mou shovívavost!), kdy byla rodina základ společnosti, se situace změnila. Čtyřčlenná rodina si ve dvoupokojovém bytě mohla stěžít takový přepych jako přes den nepoužitelnou místnost dovolit.

Nuže, ložnice mých rodičů byla z kavkazského ořechu: manželské postele, noční stolky, dvě skříňe, toaletka s taburetem a květinový stolek. Stolku vévodil krásný asparágus a maminka větrala výhradně tak, aby na něj netáhlo, protože by mohl dostat „rýminku“. Já bych naopak nachlazený asparágus děsně ráda viděla. Jakpak by asi kýchal?

Ložnici jsem navštěvovala pouze na příkaz maminky, abych tam utřela prach nebo přinesla ze skříně čistý ubrus. Nebyla pro mne ničím zajímavá, ač měla patrně rozhodující vliv na celý můj život. Vlastně už na pouhou moji existenci. Rodiče byli staromódní a cudní a určitě nepočínali dítko pod smrčkem nebo na koberci v předsíni. Což se mně hravě mohlo stát. Také se tam jistě před spaním debatovalo, co s holkou, zda ji dát na gymnázium, nebo obchodní akademii, a později: „Tatko, ty ji opravdu pustíš na to herectví? Prokrista! Taková chytrá holka! Vždyť mohla studovat i medicínu. A vůbec, celej život chtěla bejt profesorkou češtiny, to taky není špatný. Co se tak najednou spustila?“ Tatínek také nebyl šťastný z vyhlídky na dceru komediantku, ale protože se sám těžce probíjel na konzervatoři ke své milované hudbě, nechtěl klást dceři do cesty překážky.

Už ze svrchu řečeného vyplývá jasně účel této místnosti. Děti se tam plodily, někdy i rodily, a následně se probíraly starosti, plány i radosti.

Dnes mají bohatí lidé již zase ložnice, dokonce i pro hosty, a rovněž tam asi řeší problémy a dilemata, patrně však jiného charakteru. Třeba kam ulejt těch sto milionů? Na Bahamy či jinam? Ale stejně pochybuji, že jsou majitelé rezidencí šťastnější, než byli moji rodiče, třebaže těm po měnové reformě nezbylo ani na bratrovu aktovku.

Když jsem se vdala já, vůbec se neřešil problém, zda mít ložnici. Měli jsme na začátku jeden pokoj v rozděleném bytě a šlo o to, abychom se tam s tím nejnutenějším vešli. A byť jsme později získali i další místnost a příslušenství, na ložnici nebylo ani pomyšlení.

Z toho jsem se zprvu dokonce radovala, jelikož nedokážu s nikým sdílet tak intimní záležitost jako spánek. Když čtu v nějakém románu, jak milenci usínají s propletenými údy, vyvstává na mně studený pot. Pro mne je příšerná už představa, že mě celou noc tlačí do krku manžellovo rameno a ledva dýchám, protože mi na břicho leží jeho mužná noha.

Leč tehdy, v pionýrských dobách našeho manželství, nebyla sice společná ložnice, zato bylo společné lůžko. Pro mne Záhořovo. Nepatřím mezi ty šťastlivce, kteří ulehnu, zavřou oči a propadnou se do Morfeova náručí. Já sebou mlátím jak smrtelně raněná kobyla; desetkrát na pravý bok, desetkrát na levý, pak na břicho, a usnu teprve vyčerpána tímto tělocvikem. I usínali jsme tak, že mladý choť přilnul hrudí k mým zádkům a já po chvíli zavelela: „Obrať se!“ Sotva se začal propadat do spánku, již mu bylo znovu měnit polohu. Tak jsme se zmítali na lůžku dobrou hodinu, než jsem konečně ztratila vědomí.

Když se nám narodil synek, ještě jsme se ke všemu během noci přelézali, protože můj první

manžel byl hodný a v noční péči o dítě se se mnou střídal. Ne že by zrovna kojil, vymlouval se, že nemá mléko, ale utišit kňourání a přebalit zvládl.

Jen co jsme získali další místnost, přestěhovala jsem se. Nemyslete, že jsem manžela neměla ráda. Moc jsem ho měla ráda. Ale ve dne víc. A v noci při příslušných radovánkách. Jenomže jaképak radovánky, když vedle funí kojeneček a vy umíráte hrůzou, že se dusí? A když nefuní, vyskakujete z postele přesvědčit se, že nejde o náhlé úmrtí kojence? Přiznávám, že jako čerstvá matka jsem byla prachmizerná milenka.

Když jsem se vdala podruhé (o důvodech taktně pomlčím, jelikož mi neslouží ke cti), trvala jsem od samého začátku na oddělených ložnicích. Ano, já měla uprostřed budování socialismu nádhernou bílou ludvíkovskou ložnici, kterou jsme čistou náhodou zakoupili z dědictví kolegy.

Manželův strýc-lakýrník mi ji hodil „do pucu“, zatímco já obíhala piksly s barvou a žasla, že do bílé přidává i černou, a on vysvětloval proč. Když vyřezávané ozdoby pozlatil, poznala jsem, co je přepych. Bílý nábytek stál na vysokém vlněném koberci ode zdi ke zdi, stejně rudého odstínu jako satén za prosklenými dveřmi šatní skříně.

A ten největší luxus byl, že jsem v široké po-

steli spala sama. Tedy ne pořád. Ale pokud se tam vynacházel i manžel, pak za účelem nadmíru radostným, romantickým i divokým, pokud se celá věc nezvrtla. To když vyčerpaný obšťastňovatel projevil tendenci zůstat a mužně si zachrápat. Tehdy jsem ho chvíli sladce přemlouvala, aby se odebral do svého ložumentu. Druhým stadiem byly úsečné příkazy. Neslyšel je. Byl v kómatu. Tak jsem ho nakonec útlou nožkou vykopl. Nelitujte ho. Kdyby si vzal kudlanku nábožnou, dopadl by hůř. Takhle se přece jen každé ráno zase probudil.

Já si prostě myslím, že ložnice je místo pro *nerušený* spánek. A co se toho druhého účelu týče, rozumíme si, že ano, není nezbytná. Pravda, je to místo poklidného soukromí, kde se mohou dvojice oddávat erotickým radostem bez obav z překvapení, zvláště když se tam lze zamknout. Pak vzniká prostor pro vynalézavé využití.

Jak jsem se tak během života v této oblasti vzdělala (zejména v posledních letech, kdy mi podobné vědomosti už k ničemu nejsou), ložnice může být tu svatyní, tu mučírnu, zcela podle libosti.

Tatínek si maminku popatlá čokoládou, šlehačkou, polije šampaňským a pak ji ochutnává jako zákusek. Maminka si tatínka přiváže ke šprušlím mosazné postele a vydovádí se na něm, co hrdlo ráčí. (Patrně děložní hrdlo.)

Pokud se jim to oběma líbí, proč ne? Nejsem žádný zastánce zhasnutých světél a misionářské pozice s vykasanou flanelovou noční košilí. Ale čokoláda a šampaňské? Víte, jak vybryndaný sekt lepí? Vteřinové lepidlo hadr. Aby mi pak partner rval lajntuch ze zad i s kůží. A čokoládou zapatlané lůžkoviny bych určitě prala, až by on byl na hokeji. Nic, nic.

To už by se mi víc líbilo to přivazování. Jenže místo předpokládaných rozkoší by se partner dočkal ostrých dotazů: „Kdo nepřinesl v pondělí z mandlu prádlo?“ Plesk, plesk. „A kdo přišel ve čtvrtek domů až ráno?“ Buch, buch. Ale to bych si asi zahrála na dominu poprvé a naposled. Odvázaný manžel by udělal plesk, plesk a buch, buch bez dotazů a domů by přišel až za tři dny.

Jó, a když jsme u těch konfliktů, pozor na mluvení ze spánku! Velice nebezpečná záležitost. Vyslechla jsem příběh o matce, jež sedávala nad spící dcerou a lichotivým hlasem zvíдалa: „Řekni, Magdičko, bylas včera večer s Ondrou? Ano? A dal ti pusu? A potom?“ Když dospělo bezbranné médium k rozepnuté podprsence, začala ho matka bez výstrahy rdousit.

Jistá paní H. mi také napsala pár střípků z toho, co ze spaní říká sousedka. Například: Zakocení druždik. Bezšumné loďstvo s libozvučnými manželkami. Teda! Já být tou paní, najmu si

Toto je pouze náhled elektronické knihy.
Zakoupení její plné verze je možné v
elektronickém obchodě společnosti eReading.